

LUKUMIINO ALUTALA

Anka muntu akula'shi : « Weena lukumiino, nami neena mikitshino ». Ndeshe lukumiino loobe lushi na mikitshino, n'aami, ku mikitshino yaande, nankulesha lukumiino lwaande (Shake : 2 : 18).

Bifundwe bya Shake abifwisha Martin Luther mu kwiyipusha su mukanda waye ngukumbeene ku kumbashiibwa ku bifundwe. Mpolo akula patooka'shi : « Mwanda nwibapashiibwe pa buuntu, pa lukumiino, na byabya tambifikye kwanudi, ni mbuuntu bw'Efile-Mukulu, kushii pa mwanda wa mikitshino kupela'shi tala muntu etumbika » (Bena Efeso 2 :8-9). Luther musangane pa bupenka lutato lwa kubunga pamune lulambukisho lwa kukudiibwa pa lukumiino na lulambukisho lwa Shake pa mwanda wa lukumiino na mikitshino.

Anka Shake talesha shi mikitshino yeetu ibuwa ndjo kitako kya kipandjilo kyetu nya. Kukaasha paapa, abilesa kishinkamisho kya kupashibwa kweetu. Mpolo akankamika beena Fidipi « byabya bakumiinwe baande, bu byanukokyela mafuku oso, kushii penda pandi panka, anka binobino, bibakilakila panshi kwanka, nufubile kipandjilo kyeenu na môo na kusuusa. (Bena Fidipi 2 :12). Tabaadi ebalungula'shi kipandjilo kyabo kii pa mwanda wa mikitshino ibuwa nya. Anka bibaadi mu matalwa abo bwa kutungunuka na kuleesha mu muwa wabo shi bapwe kupashiibwa. Mu kipindji kya kumpala, Shake afundu bino : « Kyooso kibuuwa kitupeebwe na kya buuntu kyoso kipwidikye akifiki kwiwulu, kwi Yaya eetaata dyoso, mwadi tamwi kwaluluka suunga bu mutaala awushitusheena. Ku kikyebe ky'Eshimba dyaye, betutandjile ku'Eyi di'eyendo, byatudya kwikala, byubulwalanga bibedi byaku bipangwa byaye. (Kishingatshilo 17-18). Kya buntu kya lukumiino akitukila mw'Efile-Mukulu, na anka'aaye bupeeka ndjo etupeeya muwa upya.

Mu mukanda waye, Shake ataluula lukumiino lwa kwakula na lukumiino alutala, lukumiino alutala alutushaa bikuba abitala, anka penda lukumiino lunabene ndjo a lupaasha, anka lukumiino lwibisumanga talupaana muwa nya. « Ba kwetu, kwi makasa kini su muntu amba'shi : ena lukumiino, na tena mikitshino ? Lukumiino ndulombene ku mupaaasha su ? » (v14). Shake atusha kifwatulo kya mu kweetu mulume mungi sunga kya mukweetu mukashi mufudiile, emu lukalo. Tanka penda mayi nya, anka kukita kikitshino kya lusa kya batumibwa ba Yesu. Shake afudiisha shi lukumiino kushii bino ndufwe.

Lukumiino a lutala tanka penda mu kukumiina'shi Efile-Mukulu ngumune ; okitshi kalolo « bikudi bibi abikumiina na abisuusu ». Shake 2 :19. Eele kafunda kipaso bibaadi Abalame aleesha lukumiino lwaye lw'eyondo pa nsaa ibaadi mutuule mwan'aye Isake ku kitapilo. Mulambu waye alusha kulamata kwaye mwi'Efile-Mukulu. Bena Ebeleo : 11 Awulesha shi : Abalame baadi : mukumiine, paaye kushingula'shi Efile Mukulu baadi na matalua a kusangula Isake suungua munkatshi mwa bafue (v19). Pamune na MPolo ; Shake etutenkyesha'shi Abalame baadi mukumiine mwi'Efile-Mukulu ; na byabya aba mwitanyine bu mululame. Lukumiino lwaaye lubaadi lukata kubanga dyady'Efuku dibadi Efile-Mukulu mu mwitanyine, na bayiile mu lwendo sunga tabawukanga kwinyi « kubaadi ende » (Ebeleo 1 :8). Shake akula mu kulondoola kwa mwanda wa Lahaba ndumba baadi kula n'Efile-Mukulu, anka bakuminyiine Efile-Mukulu a Isalele na balesheshe lukumiino lwaye mu kukalwila mikyendji ibabatumine kwi Efile (Shake 2 : 25-26).

Shake alesha kalolo lukumiino alutala mw'Efile-Mukulu. Lukumiino lwina lukulupilo efuku dyooso mwi'Efile-Mukulu natutale meeso sweee kwi Yesu. (Bena Ebeleo 12 : 2). Babakimbaanga na kukita kikyebe ky'Eshimba dyaye. Oolo ; kwi kupanga (kukutwa), mpaka, na kukutwa kukokyela, anka Fumu etufwisha kwadi mu lukumiino etukankamika mu lwalwa lukumiino. « Ami nankutekyela bwa kupel'ashi tala lukumiino loobe lwabofula » Luuka 22 :23). Lukumiino alutala tankwamba'shi tatwina matope ; nyi mbukome abulesha'shi twina muwa mwi Kilisto. Twikale efuku dyoso na lukalo lwa'shi Fumu « atamishe lukumiino lwetu ». (Luuka 17 :5).

Mufunde Gordon D Kell, mbyalulwe mu Kabinda.